

ข่าวจากหนังสือพิมพ์ ไทยรัฐ

ฉบับวันพุธที่ 15 เมษายน พ.ศ.2563

สื่อบริษัท 1 : คนทำนาเผชิญภัยแล้ง ดินร่วนสุลุ่มน้ำเอ่อท่วม

ปัญหาภัยแล้ง 2563 ยังคงคุกคามหนักหลายพื้นที่ทั่วประเทศ ในบางแห่งแหล่งน้ำดิบมีสภาพแห้งขอด ไม่มีน้ำดิบในการผลิตประปา ทำให้ชาวบ้านต้องหยุดเพาะปลูกพืชเกษตรทุกชนิด ต่างได้รับความเดือดร้อน ทั้งปัญหาน้ำไม่พอ และขยายเป็นปัญหาหนี้สินด้วย สาเหตุไม่มีน้ำเต็มในแหล่งน้ำมาตั้งแต่เดือน พ.ย.2562 และคาดการณ์ว่า...ต้องเผชิญกับภาวะแล้งยาวนานจนถึงเดือน พ.ค.2563

ทำให้เกษตรกร ต้องปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเพาะปลูกพืชใช้น้ำน้อย โดยเฉพาะ 22 จังหวัด ในเขตลุ่มน้ำเจ้าพระยา ที่มีการปลูกข้าวนาปรังไปแล้ว 1.9 ล้านไร่

ตามข้อมูลของกรมชลประทาน วันที่ 9 มี.ค.2563...อ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ มีปริมาณน้ำใช้การน้อย 30% ของความจุอ่าง 18 แห่ง คือ ภูมิพล สิริกิติ์ แม่กวงอุดมธารา แม่มอก จุฬารัตน์ อุบลรัตน์ ห้วยหลวง ลำพระเพลิง มูลบนลำแะ ลำนางรอง ป่าสักชลสิทธิ์ ทับเสลา กระเสียว คลองสิียด บางพระ หนองปลาไหล และประแสร์

โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษารังสิตใต้ ร่วมกับส่วนบริหารจัดการเครื่องจักรกลที่ 6 ได้กุดเข็มไม้ปิดทำนบปากคลอง 8-12 พร้อมทั้งเรียงกระสอบทราย เพื่อเป็นการควบคุมน้ำให้ไหลไปคลอง 13 และบึงฝรั่ง เพื่อส่งน้ำให้การประปาส่วนภูมิภาคทั้ง 3 แห่ง ใน จ.ฉะเชิงเทรา ให้เพียงพอต่อความต้องการใช้น้ำประปาในการอุปโภคบริโภค

สถานการณ์ภัยแล้งคุกคามอย่างหนัก มีแนวโน้มความรุนแรงสาหัสมากขึ้น วิชัย จุณนิท อายุ 35 ปี ชาวนา ม.4 ต.หนองสามวัง อ.หนองเสือ จ.ปทุมธานี ให้ข้อมูลว่า ครอบครัวมีอาชีพทำนาปรังในพื้นที่ 38 ไร่ เพราะทำนาเริ่มมาตั้งแต่รุ่นพ่อแม่ ประกอบกับมีพื้นที่ทำนาอยู่แล้วก็ไม่อยากปล่อยทิ้งร้าง หากหันไปเพาะปลูกพืชผลการเกษตรอย่างอื่น ก็

ไม่มีความชำนาญ อีกทั้งยังขาดเงินทุน และความรู้ ที่จะไปลองผิดลองถูกใหม่ และพื้นที่ตรงนี้ก็ ไม่เหมาะสม ทำให้ไม่รู้จะประกอบอาชีพอะไร จำเป็นต้องปลูกนาข้าวเท่านั้น เพื่อนำไปขายสร้างรายได้จุนเจือปากท้องครอบครัว ที่มีรายได้ดีกว่าการปลูกผัก ผลไม้ด้วยซ้ำ ในราคาเฉลี่ยนละ 6,000-8,000 บาท แต่ขึ้นอยู่กับความชื้นของข้าว หากข้าวมีความชื้นมากราคาก็ลดลงตามไปด้วย ล่าสุดนำข้าวไปขายเดือน มี.ค.2563 ราคาเฉลี่ยนละ 7,500 บาท

สำหรับ...“การทำนาปรัง” สามารถปลูกได้ตลอดปี ที่ต้องพึ่งพาน้ำคลอง 13 หากน้ำมาก ก็ทำนาได้ปีละ 2-3 ครั้ง ในแต่ละครั้งใช้เวลาเพาะปลูกราว 3-4 เดือน ก็เก็บเกี่ยวผลผลิตได้ตามการเลือกปลูกพันธุ์ข้าว เช่น ปลูกข้าวพันธุ์ กข41 มีลักษณะข้าวเตี้ย พวงอายุ 78 วัน และข้าวพันธุ์ 49 มีลักษณะข้าวสูง พวงอายุ 100 กว่าวัน

นับแต่ปี 2562 ชาวนาประสบภัยแล้งหนักมาก ในเดือน พ.ย. ที่ผ่านมา กรมชลประทานสั่งห้ามปลูกข้าวนาปรัง เพราะต้องปล่อยน้ำเป็นเวลาให้ชาวบ้านเปิดเครื่องสูบน้ำ ตั้งแต่ 08.00-16.00 น. พังซ่ายคลองสูบน้ำได้วันเสาร์ และพังซ่ายคลองสูบน้ำวันอาทิตย์ ในช่วงนี้ทุกคนเร่งสูบน้ำพร้อมกันเพียง 3-4 ชั่วโมง น้ำในคลองแห้งลงอย่างรวดเร็ว

เมื่อเช่นนั้นก็เป็นเหตุผลสำคัญ...ไม่มีใครกล้าเสี่ยงปลูกข้าวกัน ด้วยมีโอกาสขาดทุนสูง หากหวานข้าวแล้วก็ไม่มีหลักประกันว่าน้ำเพียงพอหรือไม่ เพราะการปลูกนาปรัง...ต้องทุนลงไม่ต่ำกว่า 20,000 บาท ทั้งซื้อเมล็ดพันธุ์ข้าว จ้างไถนา หวานข้าว และเก็บเกี่ยวข้าว

“ตอนนี้ชาวนาเดือดร้อนไม่มีงานทำ เพราะปรับตัวไปรับจ้างก็ไม่มีคนจ้างงาน จนขาดรายได้ ในบางคนมีเงินเก็บยังพอนำมาใช้จ่ายค่าเทอมลูก ผ่อนรถ ค่าใช้จ่ายครัวเรือน แต่บางคนไม่มีเงินเก็บต้องหาเงินกู้ยืมนอกระบบเป็นหนี้สิน ไม่สามารถลืมตาอ้าปากได้ ก็คงหวังให้รัฐบาลมีวิธีแก้ไขช่วยเหลือเกษตรกรเท่านั้น” วิชัยว่า

สำหรับผู้ประสบภัยแล้งนี้ยังมี วรเดือน แสงหา

อายุ 75 ปี ชาวนา ม.5 ต.หนองสามวัง อ.หนองเสือ ทำนาปรัง 30 ไร่ บอกว่า ในทุกปีคลอง 13 มักมีน้ำหล่อเลี้ยงอยู่ตลอด ทำให้มีน้ำทำนาปรังปีละ 2 ครั้ง เริ่มทำนาแรกในเดือน เม.ย. ใช้เวลา 4 เดือน จากนั้นก็พักหน้าดินราว 1 เดือน ก่อนทำนาปรังรอบที่ 2 ต่ออีก ซึ่งพันธุ์ข้าวนำมาปลูก...“กข49” อายุเก็บเกี่ยว 102-107 วันที่เป็นข้าวเจ้าสายพันธุ์ผสมไม่ไวต่อช่วงแสง แต่หากเจอความร้อนมากไป มีผลให้ข้าวลีบ ติดเชื้อโรคร่างๆ ทำให้ต้องใส่ปุ๋ยบำรุงมากกว่าข้าวนาปี เพื่อเลี้ยงให้ข้าวเติบโตได้ผลผลิตเฉลี่ยไร่ละ 70-80 ถัง หากไม่ใส่ปุ๋ยบำรุงจะได้ผลผลิตเฉลี่ยไร่ละ 60 ถัง ถือว่า “ขาดทุน”

ตามเกษตรยุคใหม่...ต้องเข้าใจหลัก “น้ำดี ดินดี พันธุ์ดี ปฏิบัติดี” เพื่อผลผลิตดี สมบูรณ์ด้วย แต่ในปีนี้ออมรับว่า “ชาวนา” เผชิญกับ “วิกฤติภัยแล้ง” อย่างรุนแรง จนทำให้คลองระพีพัฒน์แยกใต้ลดน้อยลงอยู่ระดับต่ำไม่เพียงพอ เพื่อให้น้ำไหลเข้ามายังโรงผลิตประปาธัญบุรี ต้องขอความร่วมมือ

กับชาวบ้านหยุดสูบน้ำ และหยุดการเพาะปลูกข้าวนาปรัง ให้มีน้ำเพียงพอในการผลิตประปา ทุกคนต้องพักการปลูกข้าวนาปรัง เพราะเขื่อนเก็บน้ำก็ไม่มีน้ำดิบปล่อยลงสู่คลองสาขา ทำให้ต้องรอฤดูฝนในการปลูกข้าวนาปี ที่ไม่สามารถเพาะปลูกพืชอื่นได้ ตามที่ “รัฐบาล”...พยายาม

ส่งเสริมให้ปลูกพืชใช้น้ำน้อย หรือพืชอายุสั้น อาทิ แตงกวา แตงร้าน พักทอง แตงโม ข้าวโพดหวาน ข้าวโพดข้าวเหนียว แพง และถั่วฝักยาว

ประเด็นปลูกพืชใช้น้ำน้อยนี้...ไม่ใช่เรื่องง่าย เพราะการนำพืชผักมาปลูกในแปลงนา ต้องปรับหน้าดิน ขุดทำเทือก ยกร่องเป็นแปลงมากมาย ที่มีต้นทุนการลงทุนสูง อีกทั้งการปลูกพืชผัก ต้องตื่นแต่เช้ามีด ในการดูแลบำรุงรักษาให้น้ำ การใส่ปุ๋ย การพรวนดิน การกำจัดโรคหรือแมลง การกำจัดวัชพืช และกำจัดศัตรูพืชชนิดต่างๆ

ถ้าขาดการดูแลรักษาพืชผัก แม้ว่าปลูกพืชผักพันธุ์ดี มีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม พืชผักจะไม่สามารถเจริญเติบโตได้ และยังผักมีตำหนิเพียงเล็กน้อย อาจทำให้ตลาดผู้บริโภคไม่ต้องการ กลายเป็นการปลูกพืชผักทดแทน กลับลงทุนใหม่สูง และเสี่ยงขาดทุนมากกว่าการปลูกข้าวนาปรังด้วยซ้ำ

ที่ผ่านมาหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง...ทั้งอำเภอ จังหวัด ไม่เคยลงพื้นที่เข้ามาสำรวจปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนอย่างแท้จริง เพราะการเลือกปลูกพืชผัก ต้องเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมด้วย โดยเฉพาะปัจจัยสำคัญพื้นที่นั้นต้องมี “น้ำ” เพราะไม่ว่าปลูกข้าว หรือพืชอายุสั้น พืชอายุยาว ต้องพึ่งพาน้ำทั้งสิ้น

แม้แต่ทุกวันนี้...ก็ยังส่งเจ้าหน้าที่เข้ามาแนะนำส่งเสริมปลูกพืชใช้น้ำน้อย แต่ไม่เคยสนใจปัญหาว่า...คลองหลักมีน้ำเพียงพอหล่อเลี้ยงพืชผักได้หรือไม่ หากปลูกคงหนีไม่พ้นพืชผักยืนต้นตาย เพราะกรมชลประทาน ขอความร่วมมือประชาชนให้สูบน้ำเป็นเวลาจากคลอง 13 ได้เฉพาะในวันเสาร์-อาทิตย์เท่านั้น แต่ก็มีบางคนลักลอบสูบน้ำอยู่บ้าง เพราะต้องนำไปหล่อเลี้ยงพืช นำมาปลูกแทนข้าวนาปรัง ตอนนี้อาชาวนาได้รับผลกระทบมาตั้งแต่ปลายปี 2562 ในบางคนต้องขายที่ดิน หรือกู้ยืมเงินนอกระบบ กลายเป็นความทุกข์มากมาย ในบางรายก็หันทำอาชีพเสริมชั่วคราว เช่น ก่อสร้าง รับจ้างทั่วไป แต่รายได้ก็ซดเซยไม่ได้ ทำให้ฐานะการเงินของเกษตรกรย่ำแย่ลง ต้องใช้เงินเก็บจากการขายข้าวในฤดูกาลที่ผ่านมา หรือต้องรัดเข็มขัดลดรายจ่ายลง เพื่อประคับประคองการใช้จ่ายในช่วงที่ไม่มีรายได้

แม้เผชิญปัญหาภัยแล้งหนักหนา...ก็ดิ้นรนเก็บผัก หาปลา เพื่อเลี้ยงชีพต่อไป การจะให้เปลี่ยนอาชีพเคยทำกันแต่รุ่นพ่อแม่ไม่ใช่เรื่องง่าย ดังนั้นคงขอยื่นหยัดสู้สืบทอดทำนาที่จวนนาที่สุดท้าย

คอลัมน์หน้ามองฟ้า เท้าหยั่งดิน : ปลุกแพงผ่าแล้ง

พีชใช้น้ำน้อยอีกชนิด ที่บริษัท อีสท์ เวสต์ ซีด แนะนำให้ปลุกในหน้าแล้งนี้ นั่นคือ...แพง ใช้น้ำไร่ละ 551.2 ลบ.ม. ใช้เวลาปลุก 60-65 วัน เก็บเกี่ยวทำกำไรได้ไม่น้อยกว่าไร่ละ 36,000 บาท ส่วนวิธีการปลุกที่ทำให้ได้ผลผลิตดี...ให้ปลุกห่างกัน 1 เมตร พื้นที่ 1 ไร่ ปลุกได้ 710 ต้น

ก่อนลงมือปลุกให้ปักค้ำตามระยะปลุก จากนั้นหว่านปุ๋ยสูตร 15-15-15 จำนวน 60 กรัม และปุ๋ยคอก 3 กก. คลุกเคล้ากับดินทุก 2 เมตร ...ปลุกได้ทั้งแบบเพาะกล้า และหยอดเมล็ด หากหยอดเมล็ดให้หยอดหลุมละ 2 เมล็ด ถ้างอกทั้ง 2 ต้น เมื่อต้นสูง 10 ซม. ให้ถอนแยกปลูก

หลังลงปลูกไปได้ 14 วัน ใส่ปุ๋ยสูตรเสมอ 15-15-15 ปริมาณ 10 กรัม ที่ปลายราก บริเวณโคนต้น ลึกประมาณ 2.5 ซม. ครบ 28 วัน ใส่ปุ๋ยสูตรเดียวกันปริมาณเท่าเดิม เมื่อครบ 42 วัน เพิ่มปุ๋ย 15-15-15 เป็น 15 กรัม พร้อมกับเพิ่มปุ๋ยสูตร 13-13-21 ปริมาณ 15 กรัม เท่ากัน...เมื่อครบ 56 วันหลังลงปลูก ให้ใส่แต่ปุ๋ยสูตร 13-13-21 ทุก 14 วัน

ส่วนโรคแมลงที่ตามรั้งความ...โรคที่พบ ราน้ำค้าง จะพบจุดสีเหลืองบนใบล่าง หรือจุดสีเหลี่ยมกระจายระหว่างเส้นใบ ถ้าเป็นมากจะลามไปทั่วทั้งใบ วิธีป้องกันและควบคุม ฉีดพ่นด้วยสารกำจัดเชื้อรา ไซมีอกซานิล แมนโคเซบ คาร์เบนดาซิม ก่อนแพงมีตาดอก 2-3 วัน และควรฉีดพ่นสลับสารเพื่อป้องกันการดื้อยา

โรคราแป้ง...บริเวณใบพบราสีขาวคล้ายแป้งคลุมอยู่เป็นหย่อมๆ มักพบในใบล่างก่อน ถ้ารุนแรงจะคลุมทั่วผิวใบ ค่อยเปลี่ยนเป็นสีเหลืองและแห้งตายในที่สุด ป้องกันและควบคุมได้โดยใช้ ไธแรม เบนโนมิล และ คอปเปอร์ไฮดรอกไซด์

เพลี้ยไฟ...ตามยอด ใบอ่อน ผลอ่อน มักพบเพลี้ยไฟตัวสีน้ำตาลแดง คอยดูดน้ำเลี้ยง ทำให้ใบม้วนหงิกงอ หรือเรียกกันว่า โรคยอดตั้ง กำจัดโดยใช้สารฆ่าแมลง พิโพรนิล คาร์โบซัลแฟน อะบาเม็กติน

เพลี้ยอ่อน...คอยดูดกินน้ำเลี้ยงจากใบอ่อนและยอดอ่อน ทำให้ใบม้วน ต้นแคระแกร็น กำจัดโดยฉีดพ่นสารจำพวก ไวท์ออยล์ หรือ พาราฟินออยล์